

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'קפב

ערב שבת קודש
פרשת כי-תישא / פרה
י"ט באדר התשע"ז

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ט באדר ה'תשע"ז - כ"ו באדר ה'תשע"ז

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
א	י"ט באדר	הלי שמיטה ויובל פרק ט-יא.	הלי זכיה ומתנה... בפרקים אלו. פרק ח.	מ"ע קלח. מל"ת רכו. מ"ע קלט.
ב	כ' באדר	פרק יב-יג. שאלו שלום וגוי. ספר עבודה והוא ספר שמיני... הלי בית הבחירה... בפרקים אלו. פרק א.	פרק ט.	מל"ת קסט. קע. מ"ע קפג. מל"ת רכח. מ"ע כ.
ג	כ"א באדר	פרק ב-ד.	פרק י.	מל"ת עט. פ.
ד	כ"ב באדר	פרק ה-ז.	פרק יא.	מ"ע כא.
ה	כ"ג באדר	פרק ח. הלי כלי המקדש והעובדים בו... בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק יב.	מ"ע כב. מל"ת סז. מ"ע לה. מל"ת פג. פד.
ו	כ"ד באדר	פרק ג-ה.	הלי שכנים... בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת פה. פב. מ"ע לד. מל"ת פו.
ז	כ"ה באדר	פרק ו-ח.	פרק ב.	מ"ע כג. מל"ת עב. מ"ע לב. לו.
ח	כ"ו באדר	פרק ט-י. הלי ביאת המקדש... בפרקים אלו. פרק א.	פרק ג.	מ"ע לג. מל"ת פח. פז. עג. קסג. קסד.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחרות		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	גדולה מנחה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	72 ד'	120 ד'							
ו', י"ט באדר	4.37	3.50	4.59	5.56	8.47	11.50	12.20	5.49.7	6.14
ז', כ' באדר	4.36	3.48	4.57	5.55	8.47	11.49	12.19	5.50.4	6.14
ח', כ"א באדר	4.35	3.47	4.56	5.54	8.46	11.49	12.19	5.51.1	6.15
ט', כ"ב באדר	4.33	3.45	4.55	5.52	8.45	11.49	12.19	5.51.5	6.16
י', כ"ג באדר	4.32	3.44	4.53	5.51	8.44	11.48	12.19	5.52.4	6.17
יא', כ"ד באדר	4.31	3.42	4.52	5.50	8.44	11.48	12.18	5.53.1	6.17
יב', כ"ה באדר	4.29	3.41	4.51	5.48	8.43	11.48	12.18	5.53.8	6.18
יג', כ"ו באדר	5.28	4.39	5.50	6.47	9.42	12.47	1.18	6.54.5	7.19

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ
6:26	5:13	6:28	5:28	6:28	5:28	6:27	5:19	5:30	6:28
7:31	6:18	7:33	6:33	7:32	6:24	7:32	6:35	7:33	6:33

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב

מערכת: לוי יצחק שייקביץ, יוסף יצחק אולידורט

מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 03-3731777, פקס: 03-9606169, 0793 ISSN 7474

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לא לפחד מטומאת מת

הכוח לטהרת הטומאה החמורה ביותר בא ממשה רבנו ומשה שבכל דור, אף שהם מצד עצמם נעלים לגמרי משייכות לכך • אל לו ליהודי להתיימשך ממצבו שכן משה רבנו מסר את נפשו לטהרו • עניין ה"ענן" והלבושים הם כדי לקבל אור נעלה ביותר, אולם כדי שיהיה בגילוי – צריך לתפילה • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ועל זה נאמר² "ויקחו אליך פרה אדומה" – שטהרת טומאה חמורה זו על ידי פרה אדומה היא בכוחו של משה רבינו דווקא, שכן, אף ששחיטת הפרה וכו' היתה על ידי אלעזר הכהן (מצוותה בסגן)⁵, מכל מקום, מדגישה התורה "ויקחו אליך פרה אדומה גו", "אליך" דייקא, "לעולם היא נקראת על שמך פרה שעשה משה במדבר"⁶. ועל דרך זה בנוגע לכל הדורות שלאחרי זה – שבכל שמונת הפרות שנעשו בזמן בית שני⁷, וכן בפרה העשירית ש"יעשה המלך המשיח"⁸, השתמשו (לקדש הכהנים העושים את הפרה) באפר הפרה שעשה משה במדבר⁹.

ג. ועניין נוסף מצינו בפרה אדומה – ש"מטמאה את הטהורים ומטהרת את הטמאים"¹⁰:

א. בנוגע¹ למצוות פרה אדומה .. נאמר²: "זאת חוקת התורה".

לכאורה אינו מובן: כיון שהמדובר הוא אודות מצווה פרטית – מדוע נאמר בה הלשון "זאת חוקת התורה", ולא "זאת חוקת הפרה" וכיוצא בזה? וההסברה בזה³ – לפי שמצוות פרה אדומה הוא עניין כללי, שנוגע לכללות עניין התורה, כדלקמן.

ב. מצוות פרה אדומה באה לטהר את האדם מטומאת מת:

טומאת מת היא טומאה חמורה ביותר, כדאיתא במדרש⁴ שדווקא בנוגע לטומאת מת שאל משה רבינו להקב"ה "אם נטמא זה במה תהא טהרתו", ועד ש"נתכרכמו פניו של משה". וטעם הדבר, כי, קדושה היא חיות, ואילו מיתה (רח"ל) שהיא היפך החיות, היא היפך הקדושה לגמרי.

וזוהי מעלתה של פרה אדומה – שמטהרת גם מטומאה חמורה זו.

(1) כמה ענינים הבאים לקמן (עד סוס"ה) – נדפסו בתוספת ביאור וכו' בלקו"ש ח"ד ע' 1056 ואילך (בשילוב שיחת ש"פ חוקת השי"ת). – בהוצאה זו נדפסה השיחה כצורתה בהנחה בלתי מוגה (המו"ל).

(2) יט, ב.

(3) ראה לקו"ת ריש פרשתנו (חוקת) נו, א. ועייג"כ במפרשים עה"ת.

(4) תנחומא פרשתנו (חוקת) ו. במדב"ר שם פי"ט, ד.

(5) שם, ג. (ובפרש"י).

(6) פרש"י עה"פ.

(7) ראה פרה פ"ג מ"ה. רמב"ם הל' פרה אדומה ספ"ג.

(8) רמב"ם שם (נתבאר בארוכה בלקו"ש חכ"ח ע' 131 ואילך).

(9) ראה פרה שם "מאחת" (ועד"ו ברמב"ם שם פ"ב ה"ו) ובפי' משנה אחרונה שם. ולהעיר ג"כ במדב"ר שם, ו (בפירוש ידי משה ומהר"ו שם). גור ארי' ושפתי חכמים (לפרש"י עה"פ שם). של"ה חלק תושב"כ דרוש לפ' פרה (שנט, ב) (וראה גם סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 347 הערה 49; ע' 350 הערה 60).

(10) חינוך מצוה שצו. וראה תנחומא שם ז. במדב"ר שם, ה.

יֵאוּשׁ כו'.
 ובכן, עליו לדעת, שאין לו להתיימש, כיון
 שמשנה רבינו הבטיח את טהרתו!
 – משה רבינו היה אמנם למעלה לגמרי מעניין
 זה, אבל אף על פי כן, מסר את נפשו לעשות פרה
 אדומה, כדי להבטיח את טהרתם של בני ישראל,
 שבדורו ובני ישראל שבכל הדורות שלאחריו,
 שגם אם יטמאו בטומאה הכי חמורה, יהיו יכולים
 להיטהר מטומאה זו.

והעניין בזה – שבכדי לטהר יהודי שנטמא
 (רחמנא-ליצלן) בטומאה הכי חמורה, יש צורך
 בעניין המסירת-נפש, כמודגש בכך שהכהן המטהר
 נעשה טמא כדי לפעול עניין הטהרה.
 ומסירות נפש זו מודגשת אצל משה רבינו:
 התעסקותו של משה רבינו בפרה אדומה
 שמתהרת מטומאת מת, מהוה ירידה עכורה,
 שהרי, משה רבינו עצמו היה למעלה מעניין זה
 לגמרי, ועד כדי כך, שתמה "במה תהא טהרתו",

גם עכשיו אין להתיימש ולפחד משום דבר, אפילו לא מטומאת מת, כיון שגם עכשיו אפרו של משה שבדורנו – קיים!

ולכן, בכל הזמנים כולם, גם כאשר משה רבינו
 לא נמצא ("ווען משה איז ניטאָ"), אין ליפול
 בייאוש בגלל חומר עניין טומאת מת, כיון ש"אפר
 פרה של משה לא כלה"¹³, "שלך קיימת"¹⁴.
 ואף על פי שאין אנו יודעים היכן נמצא אפר
 זה – הרי הוא קיים, וכשיבוא משיח ימצאו אותו
 וישתמשו בו בשביל פרה העשירית, ובמילא,
 "מחוסר זמן לאו מחוסר מעשה"¹⁵.

ה. וכן הוא גם בנוגע ל.. "כ"ק מו"ח אדמו"ר, משה
 שבדורנו,

– כמאמר חז"ל¹⁶ "אתפשטותא דמשה בכל דרא
 ודרא", ולא רק "אתפשטותא דמשה", אלא משה
 בשלימותו ("דער גאַנצער משה"), כי בכל דור
 ודור הרי זה אותו משה ("דער זעלבער משה"),
 אלא שהגופים מחולקים¹⁷ בהתאם ולפי אנשי
 הדור – שהתעסק בעצמו בכל העניינים – אפילו

ועד ש"נתכרכמו פניו",
 – והביאור בזה, שבכדי לתקן עניין בלתי-רצוי,
 צריך להיות איזו שייכות לכך (כידוע הסיפור
 אודות אדמו"ר האמצעי¹¹), וכיון שלא היתה
 לו שום שייכות לטומאת מת, אפילו לא בדקות
 דדקות, לכך תמה ואמר "במה תהא טהרתו", עד
 ש"נתכרכמו פניו" –

ואף על פי כן, כדי לטהר יהודי שנטמא בטומאה
 חמורה, כולל גם להבטיח ("צו פאַרזיכערן") גם
 את טהרתו של יהודי שיהיה לאחרי כמה וכמה
 דורות (כאמור, שבאפר הפרה שעשה משה
 השתמשו בשביל כל הפרות שנעשו במשך כל
 הדורות אחריו) – לא התחשב משה רבינו בירידה
 שלו, והשתדל ("ער האָט זיך אַרײַנגעלייגט")
 מתוך מסירת נפש, בעניין פרה אדומה.

ד. ולכן נאמר בפרה אדומה "זאת חוקת התורה" –
 כיון שזהו עניין כללי שנוגע לכללות התורה:

כאשר יהודי מרגיש בעצמו עניין של טומאת
 מת ברוחניות, כלומר, שחסרה לו חיות בענייני
 תורה ומצוות, [ולהעיר, שבזמננו זה "כולנו טמאי
 מתים"¹²] – יכול הוא לבוא, ח"ו, לידי מצב של

ביכורים פ"ה ה"ט. ב"ח י"ד ששכ"ב. מג"א או"ח סתקס"א
 סק"ב. ובכ"מ.

(13) רש"י יומא ד, רע"א (ד"ה מכל).

(14) תנחומא שם ח. במדב"ר שם, ו.

(15) ראה יומא סב, סע"ב. ו.ש"נ. הנסמן בשד"ח קונטרס הכללים
 (כרך ג) מערכת המ"ם כלל קסא.

(16) תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א).

(17) ראה גם לקו"ש חכו"ע ז' 7.

(11) ראה אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' שעט ואילך.

(12) לשון היראים שש"כ"ה (בהשלם – סרע"ז). רדב"ז הל'

וזה לשון המאמר:
 להבין עניין תכלית בריאת האדם בעולם הזה
 הוא, לדבקה בו וליהנות מזיו השכינה על ידי
 הלבושים, שהם בחינת ימים, כמו שכתוב בזהר²²
 על פסוק²³ ואברהם זקן בא בימים וגו', ואם חסר
 יום אחד הוה לבושא חסרה כו'.
 ולהבין עניין הלבושים הנ"ל ולמה צריך ללבוש,
 צריך להבין עניין הנשמה שהיא כלולה מעשר
 דהיינו חב"ד כו', אלא שבזה – גובר יותר בחינה זו.

בעניינים פשוטים – כדי לטהר את בני ישראל, ועד
 לטהרה מעניינים כאלה שהם בדוגמת טומאת מת!
 – כ"ק מו"ח אדמו"ר מצד עצמו היה למעלה
 לגמרי ולא היתה לו שום שייכות לעניינים אלה,
 אפילו בדקות דדקות, ואף על פי כן, השפיל את
 עצמו ("ער האט זיך אַראָפּגעלאָזט") בעניינים
 פשוטים ביותר, דבר שהיה כרוך אצלו במסירת
 נפש ממש... וכל כך למה? – כדי לטהר יהודי
 מטומאת מת!...

משה רבנו מסר את נפשו לעשות פרה אדומה, כדי להבטיח את טהרתם של בני ישראל שבדורו ובני ישראל שבכל הדורות שלאחריו

ולכן יש ס' ריבוא נשמות שאין דומות זו לזו, וכל
 אדם יכול להבחין מן הרע שלו על הטוב איזה מדה
 גובר בו יותר.

אך אמנם עשר בחינות הנשמה הם בחינת נברא.
 ואיך תוכל לדבקה בו וליהנות מזיו השכינה. ולזה
 צריך ללבוש תורה ומצוות. ואף שהם גשמיים, כמו
 ציצית של צמר ותפילין של עור, מכל מקום, הרי
 הם מבחינה גבוה יותר, כמו שכתוב²⁴ במן שהוא
 טל אורות ונתגשם עד שדכו במדוכה²⁵, וכן תפילין,
 פרשה ראשונה קדש הוא חכמה עילאה כו', אלא
 שנתגשם כל כך כו' . .

ועניין התפילה הוא בחינת הנשמה עצמה שהיא
 בחינת נברא. ולכן התפילה נקראת בשם נפש, כמו
 שכתוב²⁶ ואשפוך את נפשי לפני הוי' וגו' . . בלעדה
 אין עלייה לתורה ומצוות . . אלא שהקורא קריאת
 שמע בלא תפילין כו'²⁷, שבחינת יראה ואהבה צריך
 להיות דווקא בתפילין, שאם אין מצוות אין מה

ולכן, גם עכשיו אין להתיימש ולפחד משום
 דבר, אפילו לא מטומאת מת, כיון שגם עכשיו
 אפרו (של משה שבדורנו) קיים!

***

1. לקראת פורים קטן נדפס המאמר דיבור המתחיל
 ויבא משה בתוך הענין¹⁸.

במאמר זה מדובר אודות עניין הלבוש, שה"ענין"
 היה הלבוש שעל ידו היה בכוחו של משה לקבל
 הגילוי אור.

וכן מבואר בכמה מקומות, ומהם בתניא¹⁹,
 שלבוש זה הוא "כמשל הרואה בשמש דרך עששית
 זכה ומאירה" ("אספקלריא המאירה"²⁰), שדווקא
 עלידה ביכולתו לראות את השמש, וזהו "ויבא
 משה בתוך הענין".

אודות עניין הלבוש ישנו גם מאמר מאדמו"ר
 הזקן (מהמאמרים הקצרים)²¹, ובו מוסיף עוד עניין
 שאינו מבואר בדיבור המתחיל ויבא משה הנ"ל –
 שהלבוש צריך להיות בדבר גשמי דווקא.

22 ח"א רכד, א.

23 חיי שרה כד, א.

24 ראה זח"ב סד, ב.

25 בהעלותך יא, ח.

26 שמואל"א א, טו.

27 ברכות יד, סע"ב.

18 נדפס לאח"ז בסה"מ תרנ"ד ע' קמז ואילך.

19 אגה"ק סכ"ט (קמט, א).

20 ראה יבמות מט, סע"ב.

21 נדפס בספר מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תצו.

להעלות. ולכן אמרו רז"ל²⁸ הלואי שיתפלל אדם כל היום כו', ובמקום אחר אמרו²⁹ תלמוד תורה כנגד כולם, ושניהם אמת על פי הנ"ל. וד"ל.

ז. תוכן המאמר הוא שיש צורך בשני העניינים – תורה ומצוות ותפילה: מעלת התורה ומצוות היא ששורשם נעלה מאד, ולכן הרי הם לכוש שעל ידו אפשר לקבל זיו השכינה; אמנם, כיון שעניין זה הוא בהעלם, לפי שהתורה ומצוות התלבשו בגשמיות, יש צורך גם בעניין התפילה, כדי להעלות את התורה ומצוות ולגלות את האור שבהם.

ועל פי זה נמצא, שתורה ותפילה אינם שני עניינים נפרדים, אלא הם עניין אחד – "לדבקה בו וליהנות מזיו השכינה", שהדרך לזה היא על ידי התורה ומצוות, יחד עם התפילה שמגלה את האור שבתורה ומצוות.

ולכן צריכים להיות כל היום ב' העניינים של תורה ומצוות ותפילה: תורה ומצוות – שבהם ישנו האור, ותפילה – היינו רושם מהתפילה שצריך להיות במשך כל היום, כי דווקא על ידי רושם זה מעלים את התורה ומצוות, ובמילא מתגלה האור.

אמנם, עתה, קו העבודה (שהוא עניין התפילה) אינו בשלימות. ולא רק עתה בזמן הגלות, אלא גם בזמן הבית לא היתה עבודת הקרבנות בשלימות, כי אם לעתיד לבוא דווקא, שאז תהיה הקרבת

(28) שם כא, א.

(29) פאה פ"א מ"א.

הקרבת "כמצוות רצונך"³⁰.

וכיון שהאור הנמשך על ידי תורה ומצוות צריך לעניין התפילה, שדווקא על ידי התפילה מתגלה האור – לכן, עתה, שקו העבודה אינו בשלימות, גילוי זה אינו נמצא. ורק לעתיד, שאז תהיה העבודה בשלימות, אזי יהיה גם הגילוי בשלימות. וזהו מה שכתוב³¹ "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר" – שאפילו הבשר הגשמי יראה – "כי פי הוי' דיבר", לא הגילוי דשם אלקים, אלא שם הוי', וכפי שנתבאר במאמר יו"ד שבט³² בשם אדמו"ר האמצעי³³, וגילוי זה יהיה לא רק בעיני בשר של בני אדם, אלא אפילו בעיני בשר של בהמות וחיות, כמו שכתוב³⁴ "וישרנה הפרות", כיון שאז היה מעין הגילוי דלעתיד, ולכן היתה שירתם "שירו לה' שיר חדש"³⁵, לשון זכר³⁶.

והיינו, שעל ידי זה שקו העבודה יהיה לעתיד בשלימות, יתגלה האור שבתורה ומצוות, וגילוי זה יפעל ש"ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר".

(מהתנועות י"ב תמוז ה'תש"ב וס"פ תשא שושן פורים קטן ה'תש"ז. תורת מנחם כרך ו עמ' 42-39, וכרך יט עמ' 106-108)

(30) נוסח תפילת מוסף. וראה תו"ח ר"פ ויחי. המשך וככה תרל"ז פי"ז ואילך. ועוד.

(31) ישעי' מ, ה.

(32) ד"ה באתי לגני דיו"ד שבט פ"ו (לעיל ס"ע 14 ואילך).

(33) תו"ח שמות תפח, א ואילך.

(34) שמואל"א ו, יב.

(35) תהלים צח, א. וראה ע"ז כד, ב. זח"ב קלו, סע"ב ואילך.

(36) ראה מכילתא בשלח טו, א. הובא בתוד"ה ה"ג ונאמר –

פסחים קטז, ב.

הקדמת הטהרה לגאולה

טהרת הפרה נעלית יותר

...וזהו גם הטעם שקורין פרשת פרה לפני פרשת החודש – כי בפרשת החודש מדובר אודות קרבן פסח, וכיון שאוכלי הפסח צריכים לטהרה דפרה אדומה, מקדימים פרשת פרה לפרשת החודש. ומזה מוכן שעניין ה"חוקה" שבפרה אדומה הוא נעלה יותר מעניין ה"חוקה" שבקרבן פסח – כי, בקרבן פסח ה"חוקה" היא רק בנוגע לעניינים פרטיים, ואילו כללות העניין דקרבן פסח אינו חוקה אלא יש בו טעם, כמו שכתוב "זבח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל גו'", מה שאין כן פרה אדומה שכללות עניינה הוא "חוקה"...

בעבודת הגלות מומשיכים העצמות

ויוכן בהקדם, על-דרך המבואר בנוגע למעלת זמן הגלות, שעל ידי העבודה בזמן הגלות דווקא באים לעילוי דימות המשיח:

ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר שבימות המשיח "יתפסו את הראש בזעקה" על כך שלא העריכו כראוי את מה שהיו יכולים לפעול בזמן הגלות.

ולכאורה איפכא מסתברא, שבביאת המשיח יוכלו לפעול שלא בערך יותר – כי, בזמן הגלות ישנו חשוך כפול ומכופל, ישנם דאגות הפרנסה וכו' וכו', מה שאין כן בימות המשיח, ש"הטובה תהיה מושפעת הרבה וכל המעדנים מצויין כעפר", "יהיו פנויין בתורה וחכמתה" ועד ש"לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד" (כמו שכתב הרמב"ם), ואם כן, מהו עניין הפלאת מעלת העבודה בזמן הגלות דווקא? והעניין בזה – שדווקא על ידי העבודה בזמן הגלות פועלים המשכת העצמות, כי העבודה בזמן הגלות היא שבירת וביטול ההעלם שמצד החושך כפול ומכופל, ודווקא על ידי שבירת וביטול ההעלם 'לוקחים את העצמות'.

...ואף שגילוי העצמות יהיה לעתיד לבוא דווקא, מה שאין כן בזמן הגלות אין זה בגלוי אלא בהעלם – הרי, המעלה דלעתיד לבוא אינה אלא בנוגע לעניין הגילוי, אבל בנוגע לפעולת המשכת העצמות, 'לקחת עצמות', הרי זה נעשה (לא לעתיד לבוא, אלא) בזמן הגלות דווקא. ולכן, עיקר המעלה היא בעבודה שבזמן הגלות, שעל ידה 'לוקחים' העצמות, ולעתיד לבוא יהיה רק גילוי הדבר.

על פי זה יש לבאר גם בנוגע למעלת פרשת פרה לגבי פרשת החודש: אף על פי שפרשת פרה קשורה עם עניין היפך הטהרה (טומאת מת), ואינה אלא הכנה לפרשת החודש שבה מדובר אודות קרבן פסח והגאולה – הרי היא על-דרך העבודה בזמן הגלות שקשורה עם עניינים בלתי רצויים, ואינה אלא הכנה לגאולה, ואף על פי כן, עיקר המעלה היא בעבודה בזמן הגלות דווקא, כיון שעל ידה נעשה המשכת העצמות.

(מהתוועדות ש"פ שמיני תשי"א. תורת מנחם כרך ב עמ' 337 – בלתי מוגה)

ללמוד מהקירות של 770

מודעות רבות נתלו על קירות 770 במהלך השנים, והן מלמדות על האווירה ועל האירועים שבהם היו שרויים החסידים בחצרות קודשנו • תיקון למודעה על אודות חגיגת ברית מילה • אזהרה בכתב־יד קודש על מודעה בעניין 'תהלוכה' • וכשהרבי הפנה 'תמים' ביחידות למודעת זמני הישיבה

(בלאנק) של הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזי - ובה סדר היום והלימודים ב־770, שהייתה תלויה ב'זאל הקטן'. המודעה הייתה תלויה כל השנים על הקיר הימני בכניסה ל'זאל' (הרב חזקוני היה עומד בתפילת מנחה בימות החול ליד המודעה).

ביומן תשרי תשכ"ג שנכתב ע"י הגה"ח ר' טובי' בלוי שיחי', ושהיה למראה־עיניו של הרבי עובר להדפסתו נכתב:

"מבט על לוח המודעות המלא שעל כתלי בית המדרש - מורה על תוכן תמציתי משיחת כ"ק אד"ש בח"י אלול האחרון, בה עורר על השנה הקרובה, תשכ"ג כ'שנת הק"ן' לאדמו"ר הזקן (ביום כ"ד טבת תשכ"ג יחול יום ההילולא המאה וחמישים שלו)".

מגבית להשלמת בניית 770

מפי השמועה: בשנים הראשונות (בערך בשנת תשח"י) נערכה בבית מדרשו של הרבי מגבית למען המרכז הארצי לטהרת המשפחה, והעולים לתורה נתבקשו לנדב תרומות. לפי הוראת הרבי, נתלתה מודעה ובה רשימת התורמים כאשר הראשון שבהם הוא כ"ק אדמו"ר שליט"א (העתק

אחת ההתבטאויות המיוחסות לרבי: "אפילו מהקירות של 770 אפשר לקבל הרבה"... (ביחידות להנהלת הישיבה, בקשר לבואו של בחור ל־770, למרות התנגדות ההנהלה).

והסביר פעם (בי"ב תמוז תש"י - תורת מנחם כרך א' עמ' רצו):

"בנוגע לד' הכתלים וקורות ביתו של הרבי [רי"צ], שבו התפלל ולמד ועסק בענייניו... בוודאי חדורים וספוגים בכל העניינים הקשורים עם מהותו של הרבי".

אין ספק שהמודעות שנתלו במשך השנים ב־770 מלמדות אף הן על ההווי המיוחד ב"בית חיינו". פעמים אף נעצר הרבי בהילוכו, והביט על מודעה כזו או אחרת. חלק מהמודעות הוכנסו לרבי לפני תלייתן.

ברשימתנו אוסף מזדמן של מודעות וכרוזים שנתקלו ב־770 בתקופות שונות.

נפתח בסיפורו של הגה"ח ר' גרשון מענדל גרליק שיחי' ממילאנו, שסיפר כי ביחידות הראשונה שלו, כשהגיע כ'תמים' מארץ־הקודש, הוא היה בטוח שהרבי יטיל עליו משימות כבדות בתורה ובעבודה, אך הרבי הורה לו פשוט להקפיד על סדרי הלימוד והזמנים, והפנה אותו למודעה מוקלדת במכונת כתיבה - על ניר מכתבים

ייסע לאוהל ויזכיר שם את האדמו"ר מגור. אחרי התפילה יצאה הוראה מהרבי להתפלל לרפואת האדמו"ר מגור, ומודעות נתלו על-כך ב-770: "כל אחד ואחת מתבקש לעורר רחמים ולהתפלל לבריאותו של כ"ק אדמו"ר מגור שליט"א, שמחה בונים בן חיה ראדה יהודית, שיתרפא ברפואה קרובה ושליומה, ולאריכות ימים ושנים טובות וכתובה וחתומה טובה".

פעם - כנראה בשנת תשמ"ב - אירע שהדביק מודעה ב-770 על-דבר ברית מילה שתתקיים בשעה 2.00 אחרי-הצהריים, והורה הרבי לשנות ולכתוב זמן שקודם חצות היום, ובאם תתאחר הברית מילה - תתאחר, אבל לא כדאי לכתוב מלכתחילה זמן שלאחר חצות היום - הרב יוסף שמחה גינזבורג שיחי', עומר - בשם הגה"ח ר"ל גרונר שיחי' מובא ב'פרדס חב"ד' גליון 18 עמ' 188.

ללכת שנים-שנים, בשיר וניגון

ב"ה, ערב פסח תשל"ז.
מודעה

הננו בזה להודיע כי גם בשנה הזו תסודר אי"ה תהלוכה של חברי צעירי אגודת חב"ד לשכונת וויליאמסבורג. וכן לשכונת איסט פלעטבוש, פלעטבוש, קאנארסי. לנאום בבתי כנסיות ובתי מדרשות אשר שם.

התהלוכה תתחיל אי"ה בשביעי של פסח בשעה 5:15 בדיוק מביהמ"ד של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

אחרי הנאומים יתאספו החברים בהאולם של ישיבת בעלז, 634 בעדפארד עוו. אצל יוסי סט, ושם יהי' מוכן קידוש עבור משתתפי התהלוכה. משום יחזרו בשעה 8:30 כל המשתתפים ביחד בשיר וריקודים עד ביהמ"ד של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כל המשתתפים מתבקשים ללכת בשורה שנים שנים, בשיר וניגון,

כל המשתתפים מתבקשים להכין נאומים מתאימים, ולשמור על הסדרים.

כן מתבקשים כל המשתתפים להתאסף לפני זמן התהלוכה כחצי שעה.

מובן שכל הנ"ל שייך ג"כ לאורחים מערי השדה

מהרשימה היה מצוי בארכיון המרכז הארצי של טהרת המשפחה).

בשבועון 'בית חיינו' פורסם בשעתו צילום מכתבו של הרב שלמה אהרון קזרנובסקי - על נייר מכתבים של "ועד למען בניית בית-המדרש ליובאוויטש" - "מודעה ואזהרה" אודות הצורך להשתתף בתרומות עבור הרחבת 770, ההרחבה הראשונה של שנת תש"כ. וכך נאמר בה: "היות כי בימים אלו נפסק בניין בית המדרש, והסיבה: הנוגע בדבר מסרב להמשיך ולגמור את הבניין בלי תשלומין, על כן הננו מודיעים לכל אנ"ש והתמימים שיחיו שאין לנו גובים לגבות מכל אחד את השתתפותו ולרדוף אחריו ולתבוע ממנו, ובפרט כשזה בכה וזה בכה, כי אין אחד מאתנו אחראי בדבר יותר מחברו, ועל כל אחד המצווה והחובה להשתתף בבניין המקדש מעט. לכן על כל אחד ואחד לזרז את עצמו להביא את כסף התחייבותו להוועד במשך השבוע הבא עלינו לטובה, וכל הקודם, קודם לברכה בימי הזכות והרחמים. כי לולא זאת, לא יוגמר ח"ו הבניין כמועדו ויש לחוש שהשלטון יעכב ח"ו מלהכנס בו, וד"ל. וממי נתבע את עלבוננו, וכדי בזיון וקצף".

בתוספת "ג.ב." נכתב: "ביום ט"ו ב' מנ"א נתקיימה אסיפה של אנ"ש, והוחלט ברוב דעות שהתרומות יתחלקו לפי ערך מצבו של כל אחד מאנ"ש והתמימים שיחיו. כל אחד מהנאספים השתתפו על אתר בתרומתם בסכומים הגונים של כמה מאות שקלים. אבל אין זה מספיק, על כן במטותא להודיע דחוף מגמתם בקשר להמודעה".

תפילות לשלום האדמו"ר מגור

ח' אלול תשמ"ה.

כשנכנס הרבי לתפילת ערבית ראה את הרב יוסף אלימלך ניימן, מעסקני חסידי גור. הרבי נעצר ושאל לשלומו של האדמו"ר מגור [ה"לב שמחה"]. ר"א אמר שיצא מבית-הרפואה ויהיה בשבת במחיצת החסידים. הגיב הרבי שזה דבר נכון, על-פי משלו של אדמו"ר הזקן ב'לקוטי תורה' שבחודש אלול "המלך בשדה". הרבי הוסיף שמחר

"בודאי הודיעו ע"ד
[=על דבר] המדובר ע"ד
[=על דבר] משקה וכו'
הבפ"מ [=הבפועל
ממש]?

צעירי אגודת חב"ד".
כוונת הרבי לר"ד
יום ד' ב' סיון תשכ"ח
(תו"מ כרך נב עמ' 419)
למזכירות ולהנהלת
צעירי אגודת חב"ד
שהמקילים בענין
המשקה [י"ש שהרבי
הגביל שתייתו] - שלא
ישתתפו בתהלוכה (ראה תורת מנחם כרך נב עמ'
414).

במה נשתנה הכרוז?

שנת תשל"ו הוכרזה בשלהי חודש ניסן כ"שנת
החינוך". בהתוועדות אחרון-שליפסח תבע הרבי
מתלמידי תומכי תמימים התמסרות ויגיעה
בלימוד התורה, ורק בזמנים הפנויים יעסקו בקו
הגמילות-חסדים.

בש"פ במדבר הפיק הרבי הוראה מפירוש רש"י,
שבזמן שעוסקים בענין מסויים (תורה או תפילה)
לא יחשבו על דברים אחרים, ורק בזמנים הפנויים
מסדרי הלימוד יעסקו בהפצת היהדות והמעיינות.
באותם ימים התפרסם בחוצות 770 הכרוז
הבא:

"בס"ד, בסמיכות לזמן מתן תורתנו, שנת
החינוך.

"תמים יקר וחביב!

"לשלום אין קץ ולברכה אין סוף.

"הננו פונים אליך בקשר להמדובר בהתוועדות
דש"פ במדבר (וגם באחש"פ [=באחרון-שליפסח])
בנוגע להתמימים שיחיו,

"א" שבסדרי הישיבה אין לנו רשות להחליט
מה לעשות בהם, ואפ"ל לנצל הזמן בשביל הפצה
וכו', ג"כ [=גם כן] אין זמנם בעת סדרי הישיבה,

בס"ד. יום ה' חנוכה ה'תל"ז.
אל כל תל' הישיבה שליט"א.
בקשר ל"הירינג" שיהי' היום לטובת השכונה, בפקודת
הנהלת הישיבה עכאו"א להיות נוכח שם.
הבאסעס יהיו על כראון סט. פינת קינגסטאן עור.
בשעה 2:00 אחה"צ.
בברכת כל ס"ס
ההנהלה,

כרוז הקוראת לתלמידי הישיבה להשתתף בשימוע שנערך בענין שכונת 'קראון הייטס'

אשר באו לשהות בחג הפסח בצל כ"ק אדמו"ר
שליט"א.

בברכת חג כשר ושמח

צעירי אגודת חב"ד המרכזית

למותר להדגיש עד כמה כ"ק אדמו"ר שליט"א
מחש[י]ב את התהלוכה. דבר זה נראה במוחש
וגילוי מהעובדא שבעת התוועדות אחש"פ
[=אחרון-שליפסח] נוהג כ"ק אדמו"ר שליט"א
להורות לכל המשתתפים בתהלוכה לומר לחיים,
וע"כ זכות על כל או"א [=אחד ואחד] להשתתף
בזה.

נ.ב.

ההולכים בשכונות אחרות צריכים ג"כ לבוא
בזמן הנ"ל."

הגבלת המשתתפים בתהלוכה

בספר 'משבחי רבי' עמ' 99 מובא: בט' סיון
תשכ"ח פורסמה על כותלי 770 "מודעה" מטעם
צא"ח ובה נאמר: "המשתתפים בתהלוכה ביום
א' דחג השבועות לבארא פארק וכן אלו שביקרו
בשכונות אחרות, מתבקשים להרשם בהקדם אצל
הת' יצחק שי' מאן.

הפרטים נחוצים כדי ליתן לכ"ק אדמו"ר
שליט"א דו"ח מפורט מכהנ"ל.

על המודעה אודות התהלוכה שהייתה מודבקת
על הכותל נכתב בכי"ק:

שבת!?

* * *

"ובנוגע לפועל:

"א) על כל אחד מאתנו לדעת ולהרגיש שכל רגע של סדרי הישיבה, הוא יקר וחביב, ואין לגרוע בתחילתם ובסופם וכו'.

"ב) התחזקות הישיבה תלוי' בכ"א מאתנו ע"י לימודו הוא, כי עי"ז הוא פועל התחזקות בהשני, וכידוע שקנאת סופרים תרבה חכמה.

"ג) ולכן על כל אחד מאתנו לנצל סדרי הישיבה לפועל בלימוד, ובאופן (כמו שדובר בהתוועדות דאחש"פ) "דיגעת" ואז תהי' "ומצאת".

"ד) לא להקל ח"ו בסדרי הישיבה דש"ק, ובפרט כמודגש בקונטרס עץ החיים שיום השבת הוא כולו להוי'.

* * *

"ובנוגע למבצעים:

"הנה בכל שבוע יש הרבה זמן ביום ועש"ק לעסוק בענייני המבצעים, ולכאוי' הי' צ"ל לכה"פ 20 טנק"ים, ולפועל....

"ואחרי התבוננות בזה וודאי תהי' הזזה גדולה אצל כל אחד מאתנו באופן שמכאן ולהבא, בכל ערש"ק ועריו"ט יצאו לערך 20 טנק"ים, וגם דבר זה הוא תלוי' אך ורק בנו. יש מישוהו שרושם רשימה עוד ביום ה' וכו' ובטח עם יהי' על הרשימה מספר התמימים כמו שצ"ל, יסדרו טנק"ים בשבילם.

"הננו מקווים אחרי התבוננות בכהנ"ל (ובאופן דאליבא דנפשי') יחליט כ"א? מאתנו, באופן שיבוא תיכף ומיד לפועל ממש בשמירת הסדרים כדבעי בענין המבצעים, כך שבימים אחרונים של ספה"ע נהי' מוכנים לקבלת התורה בחה"ש בשמחה ובטוב לבב.

"ועי"ז נזכה שכולנו כאחד נגרום נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ושברוב ממש נזכה שתקויים ברכת כ"ק אד"ש הנ"ל, ויוליכנו קוממיות לארצנו. "בברכת קבלת התורה בשמחה ובפנימיות".

Tel: (718) 481-1000
 Fax: (718) 481-1000
TZEIWEI AGUDAS CHABAD
LIBAVITCH HOUSE ORGANIZATION
 Under the auspice of
 The Eastern Chabad Public Office
Central Office - Brooklyn Dept.
 776 EASTERN PARKWAY - BROOKLYN 12, N. Y.

צעירי אגודת חב"ד
בני נצח
 כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ב"ה י"ב טבת תשל"ט
 על ההזמנה של המלוה מלכה השנתית של צאנז"ח
 הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לכתוב בכי"ק
 "מזו"ב ההשתתפות אזכיר עה"צ"
 והי' מצורף ח"י שקלים בשטרות של 5:00,
 1:00, 2:00,
 והננו בזה להודיע שיוכלים לזכות לקנות את
 השטרות,

השטר של 10:00	עבור 10,000
השטר של 5:00	עבור 5,000
השטר של 2:00	עבור 2,000
השטר של 1:00	עבור 1,000

 וכל הקודם זכה,
 שטות של הקוגנים יכנסו לכ"ק אדמו"ר שליט"א.
 צעירי אגודת חב"ד

תערוף שטרות הדולרים שהעניק הרבי למלוה מלכה השנתית של צעירי אגודת חב"ד. מודעה מקירות '77

והסדרים הם אך ורק ללימוד - נגלה וחסידות -
"ב) שבזמן הפנוי על כ"א שי' לעסוק בהפצה
וכו' וג"ז רק ברשות הנהלת הישיבה (וכמו שהדגיש
"דמקום יש בראש וכו'"). ועי"ז אמר "אז מ'ואלט
שוין לאנג געקענט אראפ ברענגען משיח'ן, ויבנה
ביהמ"ק במקומו".
"מכל הנ"ל מובן כמה יקר הענין דשמירת סדרי
הישיבה דתו"ת אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואין
הדבר תלוי אלא בנו לגרום נחת רוח לכ"ק אדמו"ר
שליט"א.

"וע"כ באנו לעורר ולהתעורר, ובהקדם: בזמן
האחרון הכריז כ"ק אד"ש קול קורא למבצע
חינוך והי' הזזה גדולה וכו' וראינו בפועל, שסדרו
תהלוכת ל"ג בעומר, וגם בהרבה ישיבות דיברו
אודות חינוך וכו', מזה רואים:

"א) שבאם רוצים באמת, יכולים. והראי':
שבזמן קצר כזה סדרו התהלוכה, ובאופן דלשם
לתהלה ולתפארת.
"ב) שמה שכ"ק אדמו"ר שליט"א רוצה הוא יקר
בעיני כאו"א שי'.

"וא"כ השאלה היא, במה נשתנה הכרוז של

פרשת תשא

העשיר לא ירבה והדל לא ימעט (ל,טו)

עשרת הגרה הם כנגד עשר הכוחות שיש כנפש כל אדם מישראל, היינו ג' כוחות השכל וז' המידות. יש עוד כוח בנשמה, והוא כוח הרצון שלמעלה מהשכל, והוא מתבטא במסירות נפש על קידוש ה'. אף על פי כן נצטוו בני ישראל לתת רק מחצית השקל – עשרה גרה ולא אחד עשר, כי הרצון נכלל ב'דעת' [שכן 'דעת' משמעו גם 'רצון', כנאמר (עמוס ג), "רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה"]. משום כך נשאר המספר עשר ולא יותר. זהו שאמר הכתוב: "העשיר (בדעת) לא ירבה" (על עשר) – כי דעת ורצון הם עניין אחד. "והדל (בדעת) לא ימעט" (מעשר) – כי בכל יהודי יש הכוח למסירות נפש.

(אורייתורה שמות, כרך ו, עמ' א'תקכו)

כי מצאתי חן בעיניך ונפלינו אני ועמוך מכל העם אשר על פני האדמה (לג,טז)

יהודי יודע שעל פני האדמה יש עמים רבים, אבל הוא שונה מהם – "ונפלינו" – ככול, גם בדברים הפשוטים ביותר כמו שתיית כוס מים, שלפני פעולה פשוטה כל כך יהודי מברך ברכה ומצהיר שכל העולם כולו נברא על ידי הקב"ה. וכשיהודי מראה לעין כול כי הוא שונה מהגוי – הוא מוצא חן בעיני הקב"ה.

(משיחת ט"ז אדר תשמ"ג)

אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים (לב,ד)

כשבא משה לפני פרעה בדרישה להוציא את בני ישראל מארצו, ענה פרעה "לא ידעתי את ה'". הפירוש בזה, שפרעה לא כפר לגמרי במציאות ה', אלא שחשב כי עזב ה' את הארץ והניחה ביד הכוכבים ומזלות, ואילו הוא אינו מתערב בהנהגת העולם, כי הוא מרומום ונעלה מכך. על זה אמר משה לפרעה: "בזאת תדע כי אני ה' בקרב הארץ", היינו על ידי עשרת המכות, ששידדו את מערכות הטבע, תדע שגם בקרב הארץ אין עוד מלבדו, והכוכבים ומזלות אינם אלא כגרזן ביד החוצב בו.

אולם בשעה שאנשי הערב רב ראו כי בושש משה לרדת מן ההר, חזרו וטענו (והטעו בזה גם את ישראל) שהכוכבים ומזלות הם המנהיגים, ומה שלקו מצרים ומזלם לא הגן עליהם הוא מסיבה אחרת: מזל מצרים הוא מזל טלה (לכן השתחוו המצרים לטלה), ובא מזל שור, שהוא אחר מזל טלה וסמוך לו, נלחם עם מזל טלה וניצחו. לכן עשו עגל ואמרו עליו "אלה אלהיך ישראל אשר הוצאתיך מארץ מצרים". כלומר, מזל שור הוא שהוציאם ממצרים, ולא יד ה' עשתה זאת...

זהו שקובל הנביא "וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב" (תהילים קו).

(אור התורה, שמות כרך ו, עמ' א'תקפה:ו)

מבצע יום הולדת

לרגל כ"ה אדר החל השבוע, בו בשנת תשמ"ח יצא הרבי ב'מבצע יום הולדת', מוגשים בזה "מנהגי יום הולדת" עליהם עורר הרבי בהתוועדות אחרון של פסח אותה שנה והגיה אותם לאחר מכן על מנת לפרסמם:

א. לעלות לתורה ביום השבת שלפני יום ההולדת, וכשיום ההולדת חל ביום הקריאה - גם ביום ההולדת עצמו.

ב. להוסיף בנתינת צדקה לפני תפלת שחרית ומנחה, וכשיום ההולדת חל בשבת או יום טוב - ליתן בערב שבת או יום טוב (ומה טוב - גם לאחריו).

ג. להוסיף בתפילה - בכונת התפילה, התבוננות בגדולת האל וכו', וכן באמירת (ספר) תהילים (על כל פנים ספר אחד).

ד. ללמוד המזמור תהילים החדש שמתחיל לומר ביום ההולדת - בהתאם למספר שנותיו.

ה. להוסיף שיעור נוסף בתורת הנגלה ובתורת החסידות - נוסף על השיעורים הקבועים, שלושת השיעורים בחומש תהילים ותניא השווים לכל נפש, ושיעור היומי ברמב"ם.

ו. ללמוד מאמר דא"ח (=דברי אלוקים חיים) בעל פה (כולו או חלקו), ולחזור אותו בחבורה (ברבים) ביום ההולדת עצמו, או בהזדמנות הקרובה, ובפרט ביום השבת קודש שלאחריו (בזמן סעודה שלישית).

ז. להוסיף בפעולה על הזולת - הפצת התורה והמעיונות חוצה, מתוך אהבת ישראל.

ח. להתבודד ולעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם, כלומר, להתבונן באופן הנהגתו בשנה שעברה, ולקבל החלטת טובות לשנה הבאה עלינו לטובה.

ט. לקבל על עצמו זהירות נוספת או הידור נוסף בענין פרטי (לפי ערכו, כמובן), כמו בראש השנה.

י. לערוך התוועדות של שמחה עם בני ביתו, חבריו וידידיו - שבח והודיה להקב"ה (ובאם אפשר לכרך"שהחיינו" על פרי חדש או בגד חדש), מתוך שמחה של תורה ושמחה של מצוה.

"צריך לומר חסידות"

לקראת כ"ה אדר – יום הולדת הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא ע"ה

יום שמחה פנימית

יום השמונה-עשר לחדש אלול – חי אלול – הוא יום הולדת מורנו הבעש"ט נ"ע, אשר אצל הוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע היה יום זה יום הילולא פנימית בסוד אתכסיא, ובו ביום היו אומרים דברי-אלקים-חיים בהצנע, רק לפני בניהם ביחידות. וגמירא מילתא – על-פי סיפור מקובל מהוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע – אשר בו-ביום – חי אלול – אומר כ"ק רבינו הבעש"ט נ"ע דברי תורה ברבים לפני תלמידיו ותלמידי תלמידיו וכל המקושרים אליהם.

(ספר השיחות תש"ח ע' 258)

ביום ההולדת יש לומר חסידות

בכל שנה ביום הולדתו היה אאמו"ר [=מהורש"ב] אומר דברי-אלקים-חיים, אלא שהיה בחשאי, מלבד כשאירע בשבת קודש. ביום ההולדת האחרון בעלמא דין אמר מאמר נתת נס ליראך להתנוסס מפני קושט סלה. כשסיים אמר לי: ביום ההולדת צריך לומר חסידות, ייתן השם יתברך לך מתנה שתאמר חסידות ביום הולדת שלך אלא שיהיה בחסד וברחמים – [קיום] הדבר ארך שבע שנים.

(היום יום כ' חשוון – בתרגום)

לנצל את היום להוספה בכול

ליהודי ניתן הכוח לנצל את יום הולדתו – במקום שיחלוף סתם כך, כיום חול, שיעשה אותו ל"יום טוב", אין טוב אלא תורה ומצוותיה, על-ידי שינצל את היום "להעלות זיכרונותיו ולהתבונן בהם והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם", וביום זה יוסיף בלימוד התורה, עבודת התפלה, נתינת הצדקה וקיום המצוות בהידור, ונוסף לאלו – לערוך התוועדות של שמחה חסידית, עם בני ביתו או גם חבריו וכו'. [.] ההצעה מופנית לכל ישראל, אנשים ונשים וגם טף, עד לקטני קטנים, שיסבירו להם הוריהם שביום ההולדת יש להוסיף חידוש בכל ענייני טוב וקדושה, וההורים גם ידאגו שהילדים יחגגו את יום ההולדת בהתוועדות של שמחה חסידית יחד עם החברים (וילדה – עם חברותיה), כדי שהחלטות הטובות להוסיף בתורה ומצוות יבואו מתוך שמחה.

(התוועדות תשמ"ח כרך ב, עמ' 480)

גם לאחר ההסתלקות

ישנה רשימה של כ"ק מו"ח אדמו"ר מכ"ף מר-חשוון תש"ה – שבו מלאו שמונים וארבע שנים מיום הולדת אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, וביום זה מסתיימת השייכות לקאפיטל [=פרק] פ"ד (כידוע במנהגי אמירת תהלים) – על דבר חזיון לילה, שבו אמר לו אביו שיאמרו דרוש על קאפיטל פ"ד. ומזה מובן גם בנדון דידן . . . שבכתבו אודות יום הולדת אביו אדמו"ר נ"ע כמה וכמה שנים לאחרי הסתלקותו, פסק גם בנוגע לעצמו, שגם עכשיו (לאחר ההסתלקות) ישנו אצלו עניין יום הולדת, וגם עכשיו ישנם אצלו עליות בעילוי אחר עילוי, אשר, לאחר כל עליה נמצא שהעבודה הקודמת היתה הכנה למעמד ומצב שלאחרי זה.

(תורת מנחם (תשי"א) כרך ב, עמ' 207)

הלכות ומנהגי חב"ד

מתחילים שוב מתחילת הפרשה⁵.
לאחר חצות היום, בקריאת הפרשה 'שניים מקרא ואחד תרגום', קוראים גם את שתי ההפטרות, של פרשת השבוע ("וישלח אחאב...") ושל פרשת פרה ("ויהי דבר ה' אלי... אני ה' דיברתי ועשיתי")⁶. [למנהג רבותינו נשיאינו, קוראים היום רק את ההפטרה של פרשת השבוע, ואת ההפטרה של פרשת פרה קוראים מחר בשבת קודש לפני תפילת שחרית, אחרי קריאת ה'שביעי' (שוב) 'שנים מקרא ואחד תרגום']⁷.

שבת קודש פרשת תשא

כ' באדר

רצוי להכין קודם התפילה את ספר התורה המיועד לקריאת פרשת פרה, בתחילת פרשת חוקת (נכון לבחור בספר המהודר ביותר שבארון

'מרבין בשמחה' כיצד?

"כל יהודי יוסיף בכל ענייני שמחה, הן בנוגע לעצמו, והן בנוגע לשמח אחרים (כידוע¹, ששלימות עניין השמחה היא דווקא יחד עם אחרים).

"ולכל לראש - עלידי הוספה ב'פיקודי ה' ישירים משמחי לב', לימוד התורה, נגלה דתורה ובפרט פנימיות התורה. ו'תלמוד גדול שמביא לידי מעשה' - קיום המצוות בהידור.

"ועוד, וגם זה עיקר - שעלידי 'מרבין בשמחה' בתורה ומצוות, יתווסף גם 'מרבין בשמחה' בפשטות, גם בעניינים הגשמיים ועלידיהם, כפי ההוראה על-פי השולחן-ערוך.

"הן לשמח את עצמו והן לשמח את זולתו, החל מבני-ביתו: הבעל יוסיף בלשמח את אשתו, וההורים - בפרט האב - יוסיפו בלשמח את ילדיהם בעניינים המשמחים את הקטנים (על-פי טבע) כפסק השולחן-ערוך², וגם - להוסיף בלשמח יהודים אחרים שסביבו..."³.

יום שישי,

יט באדר

[למנהג רבותינו נשיאינו, קוראים ביום חמישי בלילה - אור ליום שישי, 'שניים מקרא ואחד תרגום' מפרשת השבוע, עד שני או שלישי⁴. ומחר

לכל הפחות כ"ו פסוקים מתחילת הסדרה, ולכן כשיש פחות פסוקים [כמו בפרשתנו] קוראים גם את העליה הבאה, ע"כ. אך צע"ק, כי כשנעמוד למניין פסוקי הסדרות כשהן נפרדות, נמצא שרק בג' סדרות יש בעלייה הראשונה כ"ו פסוקים ויותר (בראשית, תשא, ולמנהגנו - מסעי), ובשאר הסדרות יש כ"ו מהן ששתי העליות הראשונות שלהן מכילות כ"ו פסוקים ויותר, ומאידך יש כ"ה מהן שגם יחד עם העלייה הב' אינן מכילות כ"ו פסוקים.

(5) 'היום יום' ד' טבת.

(6) 'היום יום' ל' סיון. ספר המנהגים עמ' 25.

(7) כך מופיע תמיד שם הפרשה ב**כותרת** בתורה אור וכו' עד לקוטי שיחות וספרי השיחות תשמ"ד"ב, וזאת גם במקרים שבמנים השיחה משתמש הרבי בשם "כי תשא" ("כי" - כן הוא בסדר תפילות כל השנה בשבט"ס אהבה ברמב"ם. וראה לקוטי שיחות ח"ה עמ' 57 הערה 1) - ראה סה"ש תשמ"ט ח"א עמ' 280. תש"נ ח"א עמ' 362. תשנ"ב ח"ב עמ' 424 והערה 23. רק בלוח 'היום יום' (ובילקוט-כיס באנגלית לשנת תש"ג) נקראת הפרשה 'כי תשא'.

(1) "ראה רמב"ם הל' י"ט פ"ו הי"ח".

(2) "פסחים קטא. רמב"ם שם. טושו"ע א"ח סי' תקכ"ט ס"ב. שו"ע אדמו"ר הזקן שם ס"ז" [שם פורט: הקטנים - נותן להם קליות ואגוזים (ובסהמ"צ להרמב"ם מ"ע נד - פירות ומיני מתיקה, וראה נטעי גבריאל הל' י"ט ח"ב פנ"ג הע' יז), והנשים - קונה להם בגדים ותכשיטין כפי ממונו, והאנשים... אין יוצאין ידי חובת שמחה אלא בבין...].

(3) ספר השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 391 (כולל ההערות הקודמות שהובאו במרכאות).

(4) בהערות וצינונים (ח"ב) 'היום יום' ד' טבת כתב, שזהו ע"פ האמור בס' פתורי דאבא (להחיד"א), ציפורן שמיר סנ"ו, שצ"ל

הקודש⁸), כדי למנוע טירחא דציבורא⁹. מוציאים שני ספרי תורה. בספר הראשון קוראים לשבעה עולים בפרשת השבוע. * בקריאת פרשת העגל¹⁰ מנמיכים מעט את הקול¹¹, אבל יש להקפיד שגם אז יוכל כל הציבור לשמוע את הקריאה היטב.

* יש לשים לב: המילה 'העלית' מופיעה פעמיים בפרשתנו: באמצע פרשת העגל (לב, ז), וב'פיוס' שאחריה (לג, א). בפעם הראשונה מנוקדת הלמ"ד בצירה ("העלית"), ואילו בפעם השנייה – בחיריק ("העלית").

מניחים את ספר התורה השני על הבימה (ונשאר על הבימה עד אחר הקריאה בו)¹², ואומרים חצי קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר את פרשת 'פרה', בפרשת חוקת:

מניחים את ספר התורה השני על הבימה (ונשאר על הבימה עד אחר הקריאה בו)¹², ואומרים חצי קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר את פרשת 'פרה', בפרשת חוקת:

אומרים 'אב הרחמים'. תפילת מנחה: בקריאת התורה בראש פרשת 'ויקהל', יש לשים לב להימנע מהבלעת אותיות בתיבות "בני | ישראל", וכן (בקריאה במבטא אשכנזי) לקרוא בניקוד הנכון כל אחת מהמילים: את, ואת, המופיעות שם לרוב (בפסוקים יאיט), שבחלקן מנוקדת האל"ף בצירה ובחלקן בסגול, ושלא להחליף מזה לזה.

8 עיין בשו"ע הבי" ס' תרפ"ה ס"ז ונ"כ. משמעות לשון אדה"ז ס' רפב ס"ט"ז היא, שרק פרשת זכור היא מן התורה, ומאידך ב'התוועדיות' תשמ"ט ח"ב עמ' 466 (מוגה) מביא הרבי (רק) משו"ע הבי"ה הנ"ל (בשם י"א) ומקורותיו, שגם פרשת פרה היא מן התורה, ועיי"ש בהערות.

יום חמישי

כה באדר

יום הולדת הרבנית הצדקנית חיה מושקא ע"ה בשנת תרס"א. לאחר הסתלקותה בשנת תשמ"ח עורר הרבי ביום זה על מבצע יום הולדת, וקיום כל המנהגים הקשורים בו.

9 לוח 'דבר בעתו'.
10 עליית 'שני' נמשכת עד סוף מעשה העגל, כיוון שבני לוי לא חטאו בעגל (כנה"ג ס' תכח, מג"א שם, והוא ע"ד המובא במשנ"ב ס' קלח ס"ק ה, מספר חסידים ס' תש"ע [לפנינו – ס' תשס"ח], שלא לקרוא לעיור ר"ל בפרשת 'עוורת').
11 עצם המנהג הובא במג"א ס' תכח ס"ק ח בשם כנה"ג. אלה הקטעים שקוראים בקול נמוך: מ"ורא העם" עד "לגוי גדול" (לב, א-י), וחוזרים לקרוא ("ויחל משה...") כרגיל, ושוב בקול נמוך מ"וישמע יהושע" עד "מהר חורב" (לבי-זלגו), וחוזרים לקרוא כרגיל – כן המנהג נפוץ, גם בין אנ"ש ובבית-חינו. הפרטים – מהרה"ח ר' יוסף-יצחק שיח' אופן. המקור – בפריחדש ס' תכח ס"ק ז (בשינויים קלים). וראה מנהגים שונים בלוח 'דבר בעתו'.
12 לפלא שלא מצאתי מנהג זה כלל בס' שערי אפרים.
13 (שערי אפרים שער י' ס"ב). וראה בה בגיליון תשס"א ב'לוח השבוע' הע' 14.

13 לוח כולל-חב"ד. ספר המנהגים עמ' 33. בהפטר ש"פ פרה תשח"י אמר הרבי 'בהקדשי בכס לעיניכם' [כנוסח הדפוסים, וכן הוא בחומש 'תורה תמימה' בפנים] וגם "לעיניכם" כדעת המנחת-שי [שהובאה שם בהערה]. וכן הנוסח אצל קורן, ברויאר ואיש מצליח] [מיומנו של אחד הת', מקדש מלך ח"ד עמ' תקג].
14 לוח כולל-חב"ד, ש"פ מקץ.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעיהו ע"ה דייטש